
PARASHAT VEZOT HA-BERACHA

Messiaanse Gemeente Beit-Nitzachon

Parashat Vezot Ha-Beracha

Pnee Ha-Tora - Parels van de Tora

Parashat Shevoea – wekelijkse Schriftlezing

Tora: Dewariem/ Deuteronomium 33:1-34:12

Haftra: Jehosjoea/Joshua 1:1 - 1:18

Brit Ha-Chadasha: Jehoeda/Judas 1, Jochanan/Johannes 21:15-17

Dewariem 34:1-6 is de hoofdedachte!

VEZOT HA-BERACHA (En dit is de zegen): “Toen beklom Mosjé uit de velden van Moav de berg Nevo, de top van de Pisga, die tegenover Jericho ligt, en Hasjem liet hem het gehele land zien: Gilead tot Dan toe, het gehele Naftali, het land van Efraïm en Manasse, het gehele land van Jehoeda tot aan de zee in het westen [Middellandse Zee], **Negev** (het Zuiderland) en de Streek, het dal van Jericho, de **Ier Ha-temariem** (Palmstad), tot Soar toe. En Hasjem zeide tot hem: Dit is het land, dat Ik Avraham, Jitschak en Ja’akov onder ede beloofd heb met deze woorden: aan uw **zera** (zaad, nageslacht) zal Ik het geven. Ik heb het u met uw ogen laten zien, maar gij zult daarheen niet overtrekken. Toen stierf Mosjé, de knecht van Hasjem, aldaar in het land Moav, volgens het woord van Adonaj. En Hij begroef hem in een dal in het land Moav, tegenover Beet-Pe’or, en niemand heeft zijn **kever** (graf) geweten tot op de huidige dag [Zie Jesaja 53: 9 op Masjiach’s graf].” - Vertaalt uit de Orthodox Jewish Bible (OJB)

De sod in het verhaal?

Vezot Ha-beracha is de 54e parsja van de Tora van het vijfde Tora-boek, Dewariem. De parsja heet Wezot ha-beracha, hetgeen betekent: “en dit is de zegening”. En het telt 41 pesoekiem (verzen) en is hiermee de laatste parsja van de gehele reeks vijf boeken van de Tora.

Korte samenvatting

Aan het einde van de jaarlijkse voorleescyclus wordt de laatste Parsja van de Tora op Simchat Tora gelezen. In de parsja Wezot ha-Beracha (Deut. 33 en 34), de laatste van de vierenvijftig Parasjiet – afdelingen – van de Tora, staan eenenveertig pesoekiem (verzen). Mosjé wilde als laatste daad in zijn leven het volk zegenen. Het boek Deuteronomium (Dewariem) was hij begonnen met tuchtigingen en terechtwijzingen, wat ook veel van de voorgaande Tora-afdeling (Ha’azienoe) in beslag neemt. Aan het einde van de Tora krijgt het volk een zegen. De latere profeten leerden van Mosjé Rabbenoe dat zij hun harde toespraken tot het Joodse volk altijd met zegening en troost zouden eindigen. De Tora noemt Mosjé aan het begin van de Tora-afdeling Wezot ha-Beracha de ‘man van G’d’ (Deut. 33:1). Deze titel kreeg Mosjé pas bij het zegenen van de Joden, omdat alleen iemand die het Joodse volk verdedigt en prijst, door G’d wordt verheven.

Na de berachot (zegeningen) moest Mosjé de berg Nevo beklimmen om het land Israëel te bezien: “Want van verre zult U het land zien maar daar zult U niet komen”. Daarna wordt over de dood van Mosjé Rabbenoe (Mozes, onze leraar) gesproken en het overdragen van het leiderschap aan Jehosjoe’a.

Verband met Sjemini Atseret

Hiermee wordt ook het verband gelegd tussen de Wezot ha-beracha en Sjemini Atseret. Waarom vieren wij Simchat Tora niet met Sjawoe'ot (het wekenfeest)? Toen werden de Tien Geboden gegeven! Onze grootste vreugde geldt de tweede Stenen Tafelen die op Jom Kippoer werden overgedragen. Sjemini Atseret is het einde van de feestcyclus die na de vergeving op Jom Kippoer begon. Het verschil tussen de eerste en de tweede Stenen Tafelen staat symbool voor het verschil tussen een **tsaddiek** (heilige van begin af aan, die nooit zondigde) en de persoon die tot inkeer komt, een ba'al-tesjoewa. De eerste Stenen Tafelen werden aan het volk gegeven toen ze nog oprecht waren. Toen de tweede Stenen Tafelen werden overhandigd, hadden ze gezondigd en waren ze tot inkeer gekomen. **Tsaddikem** (rechtvaardigen) leven volgens de Tora. Toch reikt **tesjoewa** (inkeer) hoger dan de Tora. **Tesjoewa** gaat uit van een verbondenheid met G'd, zelfs wanneer wij overtredingen begaan.

De Tora verheugt zich

Daarom staan de tweede Stenen Tafelen hoger dan de eerste. Zelfs daar waar de Tora overtreden wordt, bestaat er een relatie tussen G'd en Israël. Daarom lezen wij Wezot haberacha op Simchat Tora. De sidra begint met de eerste Stenen Tafelen, toen de joden zich verheugden met de Tora. En het eindigt met de tweede Stenen Tafelen, toen de Tora zich verheugde over het volk. Daarom betekent **Simchat Tora** zowel verheugen met de Tora als verheugen van de Tora (door het het volk).

Speciaal

De parsja Wezot ha-Beracha is speciaal, omdat wij deze niet op een van de Sjabbatot lezen, zoals de overige Parasjiet – Tora-afdelingen. Wezot ha-Beracha wordt gelezen op **Simchat Tora** (Vreugde van de Tora) na Soekot – het Loofhuttenfeest. Op Simchat Tora worden alle aanwezigen voor de Tora opgeroepen, ook de kinderen onder de Bar-mitswa. Om iedereen te kunnen oproepen, wordt het grootste gedeelte van deze sidra – Tora-afdeling (tot 33:27) een aantal keren overgelezen, om iedereen de gelegenheid te geven voor deze grote **mitswa** (opdracht, gebod).

Spiritueel leiderschap

Na de **berachot** (zegeningen) moest Mosjé de berg Nevo beklimmen om het land Israël te bezien. Daarna wordt over Mosjé's grootheid gesproken en het overdragen van het leiderschap aan Jehosjoe'a: "Zoals Mosjé, die Hasjem gekend heeft van aangezicht tot aangezicht, is er onder Israël geen profeet meer opgestaan" (Deut. 34: 10). Leiderschap is uiterst belangrijk in het Jodendom.

Leiderschapskwaliteiten

De kwaliteit van leiderschap bepaalt het succes of falen van een organisatie. Dit geldt voor grote nationale organisaties, zoals het hele Joodse volk, maar is ook van toepassing op kleine groepen, zoals een sjoel. Zonder volgelingen is er geen leider. Leiderschap kan alleen effectief uitgeoefend worden wanneer de mensen een gemeenschappelijk doel willen bereiken.

Joodse leiders

Vanaf Sjmot (Exodus) staat Mosjé's leiderschap centraal in de Tora.

Pharao had bevolen dat alle Joodse jongetjes in de Nijl gegooid moesten worden, omdat zijn astrologen hem verteld hadden dat de Joodse leider met water gestraft zou worden: “In het tijdperk dat Mosjé geboren werd had Farao drie raadgevers Job, Bile'am en Jitro. Voordat hij begon met de Jodenvervolgving vroeg hij hen raad. Bile'am, de heidense profeet, gaf Farao de raad, om de Joodse kinderen in de Nijl te werpen. Uiteindelijk werd hij, later in de woestijn, door de Joodse volk zelf gedood. Zie Numeri 31:8.” - **Sefer Ha-Jasher/Boek der oprechten hoofdstuk 67:41**

Terwijl Pharao op alle mogelijke manieren probeerde het leven van Mosjé onmogelijk te maken, gaf G'd desondanks aan de gebeurtenissen een dusdanige wending, dat Mosjé uiteindelijk opgevoed werd aan het hof van Pharao, onder de bezielende leiding van diens dochter Batja. Zie ook bron het boek der oprechten.

De mens wikt maar G'd beschikt. Ondanks alle aardse leiders, leidt G'd uiteindelijk het universum. Hasjem is het ultieme voorbeeld voor alle mensen, in Zijn wegen moeten we volgen. In de Tora en Misjna vinden we veel over spiritueel en sociaal leiderschap. Joodse leiders onderscheiden zich door een aantal karaktereigenschappen.

1. Opofferingsgezindheid

Er is een stijgende lijn in spiritueel leiderschap vanaf Noach tot Mosjé. Noach wordt een tsaddiek in peltz – een 'heilige' die alleen met zijn eigen religieuze ervaringen bezig is – genoemd. Noach kon niet voorkomen, dat zijn generatiegenoten omkwamen in de Zondvloed. Awraham stond al op een hoger niveau. Hij bad voor de mensen van Sedom, hoe slecht ze ook waren. Maar toen hij zag, dat G'd niet bereid was Sedom te sparen, stopte hij met zijn gebeden.

Toen het Joodse volk het Gouden Kalf gediend had, ging Mosjé nog een stap verder: “Als u niet naar mij luistert om het Joodse volk te vergeven dan kunt U mij schrappen uit de Tora, die U geschreven heeft”. Kijk, dit is de eerste en belangrijkste eigenschap van een Joodse leider: ware opofferingsgezindheid!

2. Betrokkenheid en 3. Inspiratie

Mosjé was in staat zichzelf te verheffen en nam het hele volk met zich mee. Het verschil tussen Noach en Mosjé was, dat Mosjé geïnteresseerd was in de kleinste details van zijn naasten. Een Joodse leider moet natuurlijk G'dvrezend te zijn en een groot geleerde. Maar hij wordt pas ècht een leider, wanneer hij in staat is om de aardse behoeften van de ander tot zijn spirituele doel te maken. De meeste problemen waarmee een Rebbe of Joodse leider tegenwoordig wordt geconfronteerd, zijn gewoon zakelijke, huwelijks- of opvoedingsproblemen. Een echte leider voelt mee met zijn mensen. Daarzonder kan hij op een hoog niveau staan, maar is hij niet geschikt als aanvoerder van zijn volk. Een goede leider moet anderen kunnen inspireren door zijn eigen inspiratie te delen met anderen.

Voetnoot:

- **Het boek Sefer Ha-Jasher** “boek der oprechten” is een oud Hebreeuws geschrift, waar de Tenach tweemaal naar toe verwijst: Jozua 10:13 en 2 Samuel 1:18.

4. Dienstbaarheid en 5. Helikopterview

Het is niet eenvoudig, zowel de grote lijn als de kleine details vast te houden. Reeds aan het begin van het optreden van Mosjé werd deze kwaliteit – oog voor detail maar tevens een helikopterview – in hem duidelijk. De eerste keer dat hij ging kijken naar de ellende van zijn broeders zag hij dat een Egyptenaar een Jood sloeg. Mosjé sloeg deze Egyptenaar dood. Maar de tweede keer, dat hij erop uit trok, zag hij twee Joden met elkaar vechten en gaf hij de agressor een stevig standje. Normaal zouden we verwacht hebben, dat wanneer er een gemeenschappelijke vijand is, we geen aandacht meer hebben voor interne ongeregelheden en ‘binnenlandse’ problemen. Maar Mosjé Rabbenoe was in staat, om te zien dat beide bedreigingen moeten worden aangepakt, zowel van buiten als van binnenuit.

6. Onbaatzuchtigheid en 7. Eerbied voor voorgangers

Het einde van het lijden van de Joden kwam nabij. Mosjé aanschouwde het wonderlijke visioen van het brandende doornbosje, een symbool voor het Joodse volk. Hoewel dit constant in brand staat, gaat het nooit verloren en wordt het niet verteerd. Om Mosjé geen schrik aan te jagen – omdat hij nog onbekend was met profetische openbaringen – sprak G’ d hem toe met zijn vaders stemgeluid. “Ik ben niet uw vader, riep G’ d hem toe, maar Ik ben de G’ d van uw vader en de G’ d van Avraham, Jitschak en Ja’akov”. Mosjé begreep direct, dat zijn vader overleden was, omdat G’ d zijn naam nooit met levende mensen verbindt. Zijn treur werd echter opgeheven door het feit dat zijn vader Amram in één adem met Awraham, Jitschak en Ja’akov genoemd werd. Mosjé verheugde zich. Hij stond in een traditie en waardeerde zijn grote voorgangers. Hij voelde zich deel van de keten van de generaties. Het Jodendom wordt niet in één eeuw opgebouwd.

8. Haat autoriteit

Mosjé weigerde de opdracht. Hij wilde dat G’ d Zelf het Joodse volk zou verlossen. G’ d probeerde gedurende zes dagen lang Mosjé ervan te overtuigen het leiderschap te aanvaarden. Als we de presidentsverkiezingen in Amerika vergelijken met de houding van Mosjé valt ons op, dat een ware Joodse leider niet doet aan valse beloften en zelfverheerlijking, geen herstemming eist, noch populariteitsenquêtes entameert. Waarachtig leiderschap is bescheidenheid en opofferingsgezindheid.

Moreel, sociaal leiderschap

Moreel, sociaal leiderschap veronderstelt een integer, betrouwbaar, constructief, authentiek, beschermende en zacht leidende persoonlijkheid van de leidinggevende. Leiderschap eist een heldere visie op een gemeenschappelijke toekomst en een gedeeld ideaal als doel. Het omvat team-building, counseling, het omgaan met conflicten en het inspireren tot trouw en volgzzaamheid. Leiderschap betekent ook: goede uitvoering van de taak waarvoor de organisatie werd opgericht. En die taak is in het Jodendom: Tora en **mitsvot** (opdrachten, geboden) in persoonlijke relatie tot God.

Begin en einde: leev

De belangrijkste **alijot**, oproepingen, zijn die aan het einde (Chatan Tora) met wie het laatste stuk uit de Tora wordt gelezen en de Chatan Bereesjiet met wie het eerste deel van Bereesjiet (Genesis) wordt gelezen. Onze Geleerden hebben ons erop gewezen, dat de Tora eindigt met de letter (ל) lamed en begint met de letter (ב) beet, hetgeen samen het Hebreeuwse woord 'leev' vormt (hart). De achterliggende gedachte luidt, dat net zoals het onmogelijk is, om ook maar één minuut te leven zonder dat ons hart klopt, het ook onmogelijk is voor ons volk om zonder **limoed Tora**, het leren van Tora, te leven.

Vandaar dat we dus op **Simchat Tora** direct weer beginnen met het eerste gedeelte van de Tora. In Israël valt Simchat Tora op Sjemini Atseret (het Slotfeest), dat direct aansluit op Soekot. Interessant is, dat het Feest van de Tora op 22 Tisjrie wordt gevierd. Het getal 22 herinnert ons aan de tweeëntwintig letters, waarmee de Tora is gegeven. Jij en ik vertegenwoordigen al die 22 letters in hun karakters en in hun persoonlijkheden, die allemaal op een bepaald niveau naar Hasjem en zijn Masjiach verwijzen.

Het hart van een ware Talmied

Het Hebreeuwse woord voor Talmied "תַּלְמִיד", leerling staat in het bijzonder de letter (ל) Lamed centraal. Deze Hebreeuwse letter (ל) "Lamed" staat o.a. voor het Hebreeuws woord "Leev" wat "hart" betekent. Met andere woorden de ware defenitie van een ware Talmied is iemand, die van binnenuit getransformeerd wordt naar het ware karakter van de Masjiach. G'd heeft persoonlijk ons een kompas gegeven, namelijk: de Tora. In deze Tora staan alle Hebreeuwse letters, die Hasjem hoogst persoonlijk zelf heeft uitgesproken toen Hij de hemelen en de aarde schiep. Wij allemaal hebben hard deze letters nodig in hun karakters en in hun persoonlijkheden, omdat ze allemaal op een bepaald niveau naar Hasjem en zijn Masjiach verwijzen.

Tijdens het leven van Masjiach hier op aarde heeft hij het werk van Mosjé voortgezet. Hij leerde wat onze voorvaders geleerd is bij de berg Sinai. Dit is ook wat Keefa persoonlijk moest leren. Een Talmied van Jesjoea zijn betekent niet altijd, dat je alles snapt. Het geheim is om eerst de bestaande woorden te begrijpen met het (verstand) en, die vervolgens te transformeren naar je Hart, waar de ware tranformatie plaatsvind. Dit vind plaats op dagelijkse basis in relatie tot Hasjem.

Jesjoea teste Keefa persoonlijk op basis van hun relatie. Jesjoea als zijn rabbijn en meester keek of hij het echt begrepen had wat een ware Talmied is.

Een ware Talmied moet dit persoonlijk ook leren: "Toen zij dan de maaltijd gehouden hadden, zeide Jesjoea tot Shimon Keefa: Shimon, **Bar-Jochanan** (zoon van Johannes), hebt jij **ahava** (liefde) voor mij, meer dan dezen? Hij zeide tot Hem: **Ken** (Ja) **Adoni** (mijn heer), u heeft **da'at** (volledige kennis) dat ik **ahava** voor u heb. Hij zeide tot hem: Weid mijn lammeren. Hij zeide ten tweede male weder tot hem: Shimon, zoon van Jochanan, heb jij **ahava** (liefde) voor mij? En hij zeide tot Hem: Ja **Adoni**, u heeft **Da'at** (volledige kennis) dat ik **ahava** voor u heb. Hij zeide tot hem: Hoed mijn rammen. [2 SM 5: 2; Ezechiël 34: 2 Ps 78:71] Hij zeide ten derde male tot hem: Shimon, zoon van Jochanan, hebt jij **ahava** (liefde) voor mij? Keefa werd bedroefd, dat Hij voor de derde maal tot hem zeide: hebt jij **ahava** (liefde) voor mij? En hij zeide tot Hem: **Adoni**, Je hebt **da'at** (volledige Kennis) van alle dingen. Je hebt **da'at** dat ik **ahava** (liefde) voor u heb. Jesjoea zeide tot hem: Weid mijn oaien." – **Jochanan/Johannes 21:15-17**

Een joodse overlevering is toen G'd Mosjé opdroeg om de berg Nevo te beklimmen, meende de Engel des Doods, dat hij toestemming had om Mosjé Rabbenoe te doden. Hij vloog naar beneden maar Mosjé pakte hem en wierp hem op de grond: "G'd heeft mij verzekerd dat jij geen macht over mij hebt", vertelde Mosjé aan de Doodsengel, "luister hier terwijl ik de stammen zegen". En zo werd de Doodsengel gedwongen te luisteren naar de zegeningen voor de twaalf stammen. De Tiferet Zion legt uit dat de Doodsengel een andere naam is voor de Satan. Satan wilde dat de Bnee Jisraëel (de Joden) de berachot van Mosjé niet zouden ontvangen. Mosjé bond hem vast en voorkwam dat de Satan de Joden zou aanklagen, zodat de zegeningen geen doel zouden treffen. Mosjé wilde als laatste daad in zijn leven de Joden zegenen. Het boek Dewariem was hij begonnen met vloeken, tuchtigingen en terechtwijzingen, hetgeen ook veel van de voorgaande Tora-afdeling (Parsjat Ha'azienoe) in beslag neemt.

Aan het einde van de Tora wilde Mosjé het Joodse volk zegenen. De latere profeten leerden van Mosjé Rabbenoe dat zij hun harde toespraken tot het Joodse volk altijd met zegening en troost zouden eindigen.

Een andere overlevering is dat Michaël; de aartsengel met ha-satan in gevecht was geraakt over het lichaam van Mosjé.

Ook hier hoort melding gemaakt in de Brit ha-chadasha. In het boek Jehoeda, wat wij in de Nederlandse taal beter kennen als het Bijbelboek Judas: "Maar Michaël, de aartsengel, durfde, toen hij met de satan in twist gewikkeld was over het lichaam van Mosjé, geen smadelijk oordeel uitbrengen, doch hij zeide: Hasjem straffe u!" – Jehoeda 1:9

De dood van Mosjé

Aan het einde van de sidra – de Tora-afdeling Wezot ha-Beracha – wordt de dood van Mosjé beschreven. 34:5-12 "Toen stierf daar Mosjé, de dienaar van G'd, in het land Mo'av, op bevel van G'd." 34:6 "En Hij begroef hem in het dal in het land Mo'av, tegenover Beet-Pe'or; en niemand kent zijn graf tot op deze dag."

(Deut. 34:7) "En Mosjé was honderdtwintig jaar oud, toen hij stierf; zijn oog was niet verzwakt en zijn frisheid niet geweken." 34:8 "En de kinderen Israëls beweenden Mosjé in de steppen van Mo'av dertig dagen; toen eindigden de dagen van het geween van de rouw over Mosjé." 34:9 "En Jehosjoe'a, de zoon van Noen, was vervuld van de geest van wijsheid, want Mosjé had zijn handen op hem gelegd; en de kinderen Israëls luisterden naar hem en deden, zoals G'd Mosjé had bevolen." 34:10 "En er stond niet nogmaals een profeet onder Israël op als Mosjé, die G'd erkend heeft van aangezicht tot aangezicht."

(Deut. 34:11) "Bij al de tekens en de wonderen, die G'd hem zond te verrichten in het land Egypte, met Pharao en met al zijn dienaren en met geheel zijn land." 34:12 "En bij geheel de sterke macht en bij geheel de grote verschrikking, die Mosjé uitgeoefend had voor de ogen van geheel Israël." Mosjé moest het hele land aanschouwen.

Wi is de auteur van het einde van de Tora?

In het Talmoedtractaat **Bawa Batra** (15) wordt een meningsverschil tussen **Tanna'iem** (Misjna-geleerden) beschreven over de vraag wie deze laatste acht verzen uit de Tora geschreven heeft. Rabbi Jehoeda vraagt zich af of het mogelijk was dat **Mosjé** gestorven was en toch de woorden "En **Mosjé** stierf daar" schreef? Zijn antwoord is dat **Mosjé** de hele Tora behalve de acht laatste **pesoekiem** (verzen) heeft geschreven. Vanaf daar schreef Jehosjoe'a (Jozua) verder.

Het graf van Mosje

Dewariem 34:6: "En niemand kent zijn graf tot op deze dag." De verklaarders gaan uitvoerig in op het gegeven dat **Mosjé** Rabbenoe een natuurlijke dood stierf, terwijl Eljahoe de Profeet in een storm hemelwaarts toog. De Ba'al haAkedá stelt dat de mens uit twee delen bestaat, lichaam en geest. De scheiding tussen deze twee delen tijdens het overlijden kan op drie manieren plaatsvinden:

1. Bij slechte mensen heeft de ziel grote moeite zich om zich los te maken van het lichaam om naar de Hemel te stijgen.
2. Ook bij **Tsaddiekim** (heiligen), wiens zielekracht sterker is dan hun lichaam, lukt het de ziel niet altijd het lichaam ongeschonden te verlaten.
3. **Mosjé** Rabbenoe was de hoogste van allen, lichaam en ziel waren eigenlijk volledig van elkaar gescheiden. Vandaar dat ook niemand zijn graf kent omdat er helemaal geen ontbinding op zijn lichaam van toepassing was. Het lichaam van **Mosjé** Rabbenoe vermengde zich volledig met de aarde. De 17e eeuwse commentator Chizkoeni meent, dat niemand zijn begraafplaats mocht weten, opdat later mensen geen onenigheid zouden krijgen over de vraag wie in zijn buurt begraven zou mogen worden. Bovendien zou zijn graf misschien misbruikt worden door zwarte magiërs. Ralbag (Rabbi Levi ben Gersjom, 14e eeuw) geeft drie andere redenen voor de geheimzinnigheid rond **Mosje's** graf:
  1. Opdat men hem niet tot een afgod zou maken, zoals bij sommige andere geloven gebeurd is;
  2. Begraven is een vernederende bezigheid, die G'd hem wilde besparen;
  3. Net zoals **Mosjé** Rabbenoe tijdens zijn leven afgescheiden was van de rest van de mensheid, werd hij ook bij zijn dood apart gehouden.
  4. Net zoals **Mosjé** Rabbenoe wordt er melding gemaakt van Jesjoea ha-Masjiach's graf, maar tot heden vandaag weet niemand precies waar zijn graf is, dit omdat men Masjiach niet tot een afgod zou maken.
  5. Ondanks dat de kerk vele pogingen heeft gewaagd, om vele heilige plaatsen toe te kennen aan het graf van Jesjoea, ligt de nadruk niet op de dood van Jesjoea, maar juist dat Hij persoonlijk is opgestaan!

Het boek Dewariem is een boek van hoop en troost.

Mosjé rabbenoe deelt met ons wie persoonlijk zijn bron is. Wie zijn hoop en troost is. Hierdoor kan hij (**Mosjé**) zich erbij neerleggen, dat hij fysiek niet het land zal binnentreden.

Hasjem zal een grotere profeet zoals ik uit uw broeders verwekken: "Hasjem Elohecha zal verwekken u een **Navi** (profeet) uit u, uit uw **Achim** (broeders), **kamoni** (zoals ik) [**Mosjé**, **Exodus 32:30**]; naar Hem zult gij moeten luisteren." - **Dewariem/ Deuteronomium 18:15**

Ik zal doen opstaan: "Ik zal ze doen opstaan een **Navi** (profeet) uit hun **Achim** (broeders), als jij, en Ik zal mijn woorden in zijn mond leggen; en Hij zal tot hen alles doen wat ik zeg, wat Ik hem zal bevelen.[**Jochanan 10:18**]." – **Devarim/ Deuteronomium 18:18**

Directe profetie

De uitdrukking “van aangezicht tot aangezicht” is moeilijk omdat er in principe in de Tora staat “Mijn aangezicht zal niet gezien worden”. **Maimonides** (1135-1204), in zijn Moré Newoechiem (Gids der Verdwaalden), zegt dat “van aangezicht tot aangezicht” hier moet worden opgevat als directe profetie. Mosje nam de profetie op een boven-zintuiglijke manier waar. Dit bleek onder andere bij de Openbaring op de berg Sinai. De rest van het volk hoorde slechts de eerste twee van de Tien Geboden. Mosjé Rabbenoe hoorde alle.

Don Jitschak Abarbanel verklaart verder, dat het Joodse volk het G’ddelijke geluid slechts één keer hoorde terwijl Mosjé dit constant hoorde. Andere verklaarders, zoals Rabbenoe Mejoechas (13e eeuw) leggen uit, dat tegen andere profeten zijdelings gesproken werd, maar tegen Mosjé werd van aangezicht tot aangezicht gesproken; hij werd dus als het ware direct toegesproken.

Tekenen en wonderen voor heel Israël

Mosjé wordt verder bejubeld om de tekenen en de wonderen die hij verrichtte. Ook andere profeten verrichtten grotere wonderen in de één of andere vorm. Maimonides legt uit, dat Mosjé Rabbenoe in staat was openbare wonderen voor heel Israël te verrichten terwijl andere profeten slechts wonderen konden doen voor individuen.

Nachmanides (13e eeuw, Spanje) wijst op veel wonderen, die ook door andere profeten in het openbaar voor iedereen werden gedaan. Nachmanides concludeert dan ook, dat hier in de Tora bedoeld wordt op de kwaliteit van de wonderen van Mosjé Rabbenoe. Iets als Matan Tora, de wetgeving op de berg Sinai, is nooit eerder en nooit later gepresteerd. Ook de lengte van de wonderen van Mosjé (prototype van Masjiach) was uitzonderlijk. Het Manna daalde veertig jaar neer in de woestijn. Ook de wonderen van het water uit de bron en de beschermende wolken en de vuurzuil duurden zeer lang.

De **Abarbanel** merkt nog op, dat andere profeten de wonderen door middel van hun gebeden bewerkstelligden, terwijl Mosjé Rabbenoe dit puur op uitspraak van G’d liet gebeuren.

Haftara: Jehosjoea hoofdstuk 1

In de parasja lezen we: “Zo stierf Mosjé, de dienaar van Hasjem...De Bnee Jisraeel luisterden naar **Jehosjoea** (prototype van Masjiach) ben Noen, omdat hij vervuld was van de geest van wijsheid sinds Mosjé hem de handen had opgelegd. Daarmee deden de Bnee Jisraeel wat Hasjem Mosjé opgedragen had” (Deut. 34: 5-9). Om direct na afsluiting van de Tora verder te gaan met het eerste hoofdstuk van Nach, dwz. Newie’iem – Profeten- en Chetoewiem – Geschriften lijkt een logische keus. Zo laten we duidelijk zien, dat de Joodse geschiedenis doorgaat als een levende realiteit en niet gestopt is bij het overlijden van Mosjé, de grootste Joodse leider, die wij ooit hebben gehad. De haftara sluit zo nadeloos aan bij de parasja temeer daar reeds eerder in Dewariem (Deut. 31:7 en 23) Jehosjoea al moed wordt ingesproken door Mosjé.

Tot Slot

Als wij de Tora op **Simchat Tora** afsluiten met parasja **We-zot ha-beracha**, komen wij in feite bij het hoogtepunt van Mosjé's leven. Hij zegent Israël, op grootse wijze, en verwijst bij elke zegen naar een van de stammen. Er bestaan twee midrasjiem over de diepte en reikwijdte van deze zegen van Mosjé.

1. Ja'akovs zegen Toen Ja'akov avinoe overleed, zegende hij zijn kinderen, de voorouders van wat later de twaalf stammen zouden worden. De Tora leidt zijn zegen ook in met de woorden 'we-zot', hetgeen 'en dit' betekent. "En dit zijn de woorden die hun vader (Ja'akov) tegen hen sprak" (Bereesjiet/Genesis 49:28).
Verbinding met Mosje's zegen In de midrasj uit Bereesjiet Rabba wordt Ja'akovs zegen met die van Mosjé verbonden, omdat ze met dezelfde woorden beginnen. Ja'akov voorspelt: "In de toekomst zal er een man opstaan die jullie op dezelfde manier zal zegenen als ik. Zijn zegen zal beginnen waar die van mij is geëindigd" (Bereesjiet Rabba 100:13). (Beide hebben de dag van Masjach gezien).

Ja'akov avinoe zegent zijn kinderen, waarbij hij een overvloedig land en vrijheid voorziet. Wij weten dat er nog zeer veel problemen zouden volgen. Het volk Israel bevond zich lange tijd in slavernij in Egypte, en pas toen G'd hen door middel van Mosjé daaruit verlost, kon het naar Erets Jisraeel gaan. Op dat punt pakt Mosjé de zegen van Ja'akov op en gaat hij verder. Spirituele en lichamelijke band Deze midrasj verbindt de zegen niet alleen met het land, maar ook met de Tora, met de briet mila (de besnijdenis), het spirituele en lichamelijke verbond met G'd. Dit omdat de woorden 'we-zot' het begin vormen van zowel de zinsnede "En dit is de Tora" (Deuteronomium 4:44) als van "en dit is Mijn verbond" (**Genesis 17:7**).

De eerste zin zeggen wij als wij in de synagoge de Tora opheffen en aan de gemeenschap tonen, nadat eruit is gelezen. In deze midrasj geldt deze symbolische daad als een herbevestiging van het geestelijke verbond met G'd, en toont het tevens de zegen, zoals vroeger, toen in de Tempel aan de gemeenschap het brood werd getoond. Continuatie en vasthouden Het is niet voldoende om zelf gezegend te zijn; de zegen moet in elke generatie worden voortgezet.

We worden eraan herinnerd dat het onze taak is de zegening-en van onze voorouders door te geven. Het gaat dan specifiek, om de zegeningen op het gebied van Tora, dat hier het Joodse leven symboliseert. Ofwel: het beschermen van de verbondsrelatie tussen Zijn volk en G'd.

Want indien jij Mosje' geloofd, zou jij ook Mij geloven, want hij heeft van Mij geschreven." – Jochanan 5: 46

שבת שלום - Sjabbat Sjalom,
David Prins

"Als je bezig bent een boom te planten en men komt je zeggen: Daar is de Messias!, plant dan eerst en ga daarna hem tegemoet om hem te ontvangen." – **Avot de Rabbi Natan 31**